Bijzondere lezing voor "Vriendenkring"

Mens moet zich niet buiten natuur plaatsen, maar systeem goed benutten

KOLLUM - Een wel heel bijzondere avond werd de leden van "Vriendenkring" geboden met de lezing van de heer Louis G. le Roy uit Heerenveen, die een eigen kijk en visie op de natuur, de samenleving ontwikkelde en daarbij o.a. problemen, die we vaak op milieugebied zien, in een ander perspectief stelde. Veel problemen van de natuur lossen zichzelf wel op als we de natuur zich vrij laten ontwikkelen in tijd en ruimte. De heer Le Roy, die vele jaren leraar tekenen was aan het Openbaar Lyceum in Heerenveen is internationaal bekend door zijn ideeën over een meer natuurlijke ontwikkeling van stad en dorp, van de natuur om ons heen, in plaats van die in te kaderen in systemen, die de mens en de natuur meer bedreigen dan bevorderen.

De heer J. Frieling, die als voorzitter van "Vriendenkring" zijn collega-tekenaarleraar inleidde, ging meer in op de ontwikkeling van b.v. steden, waar nu alles strak gereglementeerd wordt, terwijl het veel beter zou zijn de mens, de bewoner méér vrijheid te gunnen; hij zag dan meer het paradijs terugkomen, waarin de mens vrijheid kan genieten, het rentmeesterschap waar kan maken, ook al heeft de mens in het oude paradijs door toch van de boom te eten, waarvoor het gebod gold, dat men er niet van zou eten, de grenzen overschreden. We moeten meer een open oog hebben voor de natuur; de natuur herstelt zichzelf, maar door ons ingrijpen vergeven wij de natuur vaak, sturen de natuurlijke ontwikkeling in een geheel verkeerde richting.

Mens en natuur één

De heer Le Roy legde er o.a. de nadruk op, dat men mens en natuur niet moet zien als een tegenstelling: de mens is onderdeel van de natuur, moet één zijn met die natuur, moet ruimte geven aan de natuurlijke processen. "Ik heb vaak een hekel aan natuurbeschermers, die doen alsof de mens alles fout doet", zo stelde de heer Le Roy o.a. en hij bestreed de stelling van minister-president Lubbers dat men in de politiek een "ecologisch beleid" wil nastreven. Politiek is een zaak van macht, van willen reguleren, terwijl ecologie juist inhoudt, dat men aan natuurlijke ontplooiing ruimte wil geven, juist geen macht van het een over het ander wil, maar ruimte biedt aan de specifiek eigen ontwikkeling. Ecologie betekent immers, dat men natuurlijke processen hun loop laat hebben in tijd en ruimte. Politiek heeft geen tijd, gunt zich geen tijd, het gaat allemaal om korte periodes van b.v. vier jaar. De mens moet de natuur en zichzelf, als onderdeel van die natuur, tijd en ruimte gunnen om de vrije energie optimaal te kunnen benutten. "Ik ben de enige", stelde de heer Le Roy min of meer uitdagend, maar hij vertelde daarbij, dat hij was uitgenodigd door de Duitse Bondspresident Von Weisäcker voor een gesprek over deze zaken en toen duidelijk werd aangegeven als de enige in West Europa, die deze problemen zo benadert. Als men deze "filosofie" van vrije natuurlijke ontwikkeling benut, zouden er ook bij een verdubbeling van de wereldbevolking in een tijd van ongeveer zeventig jaar toch geen milieuproblemen zijn. Men zal de vrije energie van de mens meer moeten benutten, maar dat gebeurt niet in een systeem van b.v. de kolenmijnen, waar de mens gedwongen wordt tot een soort slavenarbeid, die de mens uit vrije wil nooit zou kiezen. Ons systeem is gericht op een hoge produktiviteit en die aanpak doodt de vrije energie, want die energie moet direkt omgezet worden in (gedwongen) arbeid. Maar als men de vrije energie van de mens op natuurlijke wijze en in vrijheid in ruimte en tijd, gaat benutten ontstaat een heel ander beeld, dan kan die vrije energie beter benut worden voor de gehele samenleving. Men kan stellen, dat eenvoudige vormen onmenselijk zijn: de mens ziet de samenleving duidelijk complex en eenvoudige systemen passen niet in de natuurlijke systemen. Maar alleen die complexe systemen, die de mens zelf opbouwt, werken bevrijdend, worden ze door andere opgelegd dan zijn ze bepaald niet bevrijdend.

Het weiland in Mildam

Eenvoudige systemen zijn niet overeenkomstig de waarneming van de mensen. De natuur is ook niet eenvoudig, zo stelde de heer Le Roy, die in een uitvoerige serie dia's een duidelijk beeld gaf van de ontplooiing, die zich in toch betrekkelijk korte tijd kan voordoen op b.v. een stuk weiland, zoals de heer Le Roy bij Mildam heeft. De gemeente Heerenveen stort daar, op zijn verzoek, het afval van de straatmakers, tonnen en tonnen aan steen, beton, kolken, betonplaten e.d. Er kunnen huizen mee gebouwd worden, straten aangelegd, torens gebouwd en bij dat alles kan men de natuur rustig zijn gang laten gaan, zodat in korte tijd enorme bossen (haast een tropisch oerwoud) kunnen ontstaan waarin niet alleen een enorme rijkdom aan plantenleven te constateren valt, maar waarin ook de dieren een thuis vinden. Prachtige dia's lieten zien, dat zich daar een natuur in grote kleurenpracht ontwikkelt, die uniek en schilderachtig is, maar waarin b.v. de dieren ook rustig op korte afstand van de mens blijven, ook al wordt er lawaai gemaakt bij b.v. het aanleggen van een straat, het bouwen van een toren. "Het is onzin, dat een militair oefenterrein een bedreiging voor de dieren zou zijn", aldus de heer Le Roy: ze accepteren het geluid zonder meer, maar tolereren niet agressief gedrag van de mens tegen de dieren. De heer Le Roy stelde o.a. ook, dat concentratie van vuil, van afval, fout is, dat verbranden geen oplossing biedt, maar b.v. dioxines vrij maakt. De grootste fout bij de milieuproblematiek is, dat men de mens buiten spel zet. De mens moet beter kijken, moet zien wat er in de natuur aan natuurlijke processen gebeurt, moet ook beter leren kijken om het mooie in de natuur te zien, de kunst, die daar geboden wordt, te leren waarderen. Maar de mens van nu kan dat niet meer, o.a. door het televisiekijken. Het gaat er om, aldus de heer Le Roy: "sehen oder kaputt gehen". Ook in de kunst gaat men steeds naar meer complexe systemen, waarbij Le Roy b.v. de barok duidelijk als een hoogste vorm zag, in tegenstelling tot de versimpeling, een eenvoudigheid van een Mondriaan... Een boek "Van Mondriaan naar Rubens", dat door de heer Le Roy thans geschreven wordt is dan ook bedoeld om de lijn van de laagste naar de hoogste complexiteit aan te geven. De natuur is in de natuurlijke ontwikkeling in tijd en ruimte duidelijk complex, maar daardoor bijzonder rijk aan vorm, kleur en schoonheid. Bij alle vragen, die toch wel overblijven bij de filosofie van de heer Le Roy, heeft hij gisteravond bij velen van "Vriendenkring" in een boeiende lezing met heel mooie dia's de ogen geopend en het (na)denken in beweging gezet.

Op- en ondergang van de zon:

9 febr. op 08.06 onder 17.41
10 febr. op 08.04 onder 17.42
11 febr. 08.02 onder 17.44

Op- en ondergang van de maan:

9 febr. op 17.28 onder 07.59
10 febr. op 18.48 onder 08.14
11 febr. op 20.04 onder 08.27

Hoog water te Lauwersoog:

9 febr. v.m. 10.16 n.m. 22.27
10 febr. v.m. 11.07 n.m. 23.06
11 febr. v.m. 11.40 n.m. 23.45

Zaterdagmiddag, avond en zondagnacht kon de wind gaan toenemen tot stormachtig uit het zuid tot zuidwest. Mogelijk zelfs aan de kust uitschieters tot windkracht 10.
Zondag draait de wind naar het zuidwesten en neemt langzaam af. Pas zondag later op de dag of zondagavond volgen opklaringen en enkele buien. Het blijft ook volgende week wisselvallig met af en toe storm(achtig) weer.

tinkingsjier en ferset

slimmer de Dútser yn'e kont krûpten him offrege. Haadpersoan yn it stik k direkteur. Syn beslúteleazens kostet In bysûnder stik yn it jier weryn be- krekt fyftich jier lyn de Dútsers ús gisseur Hans van Buuren, self fan nei him tige ferdjippe yn dit alles. Manre hy alris in pear einen fan it stik út. fersetsgrûp dy't ûntdekt dat der in fermidden is. "Wa bist do heite en Siz op."

Wat moast hjir heite?

Afscheid G. Visscher van Lauwers College

Administrateur G. Visscher heeft woensdag afscheid genomen van het Lauwers College (Chr. scholengemeenschap voor havo en atheneum) te Buitenpost. De heer Visscher, die bijna zestien jaar bij het Lauwers College heeft gewerkt, wordt hoofdadministrateur van het St. Thomas College te Venlo.

De heer G. Wolters, voorzitter van het schoolbestuur, zei, dat de heer Visscher de wordingsgeschiedenis van het Lauwers College tot een volwassen school met een goede reputatie in de regio heeft mneegemaakt. "U wist altijd de weg in de wirwar van voorschriften", aldus de heer Wolters, die verwachtte, dat de scheidende administrateur er wel in zou slagen "noordeling met de zuiderlingen te worden of zelfs zuiderling met de zuiderlingen". Hij bood de heer Visscher een aandenken aan de school aan.
Drs. A. Bos, rector van het Lauwers College herinnerde eraan, dat de heer Visscher indertijd het eerste personeelslid van het zelfstandig Lauwers College was. De administrateur begon in het houten noodgebouw, waar ruimte voor hem werd geschapen in de garderobe voor docenten. In 1977 kon de heer Visscher verhuizen naar het nieuwe gebouw en in 1980 kwam er een zelfstandige schoolvereniging. De heer Visscher heeft de groei van de school tot 1180 leerlingen meegemaakt. Nu telt de school ruim 1000 leerlingen.
Namens het onderwijsondersteunend personeel sprak de heer H. Witzenburg een met humor doortrokken afscheidswoord. "Je was een vanzelfsprekende vraagbaak voor het personeel", aldus de heer Witzenburg. Hij bood een attachékoffer als afscheidscadeau aan. Mevr. G. v.d. Veen bracht namens het personeel ook een afscheidscadeau mee; er waren bloemen voor mevrouw Visscher.
Tenslotte bedankte de vertrekkende administrateur voor de afscheidswoorden.